Frågor och svar: Nya avtal om kollektivavtalad pension, försäkring och omställning

Kort bakgrund
I juni 2026 sade LO upp pensions-, försäkrings- och omställningsavtalen och PTK sade upp Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA). Om parterna inte hade nått en överenskommelse skulle kollektivavtalen ha upphört att gälla 1 december och från samma datum hade facken varit fria att vidta stridsåtgärder. Fackens viktigaste yrkande har varit ett utökat åldersspann för intjänande till kollektivavtalad pension, därtill har de yrkat på en mängd detaljförändringar i försäkringspaketen.

Avtalen omfattar knappt 2,5 miljoner privatanställda och omkring 60 000 företag. Svenskt Näringsliv, LO och PTK träffade måndag 9 november en överenskommelse om nya avtal om pension, försäkring och omställning.

Vad har förhandlingarna resulterat i?
Den största förändringen är att åldersspannet för intjänande till kollektivavtalad pension utökas med två år. För arbetare med pensionsavtalet ASL utökas åldersspannet från 22–65 år till 22–67 år. För tjänstemän med ITP 1 blir det nya åldersspannet 24–67 år, jämfört med 25–66 år i dag.

För tjänstemannasidan har en försäkring om föräldrapenningtillägg (FPT) skapats som är densamma som FPT:n med LO. Det innebär att från och med 1 januari 2029 träder FPT:n i kraft även för tjänstemän, samtidigt som regler om föräldralön/föräldraersättning tas bort ur branschavtalen.

När träder förändringarna i den kollektivavtalade pensionen i kraft?
Den 1 januari 2028.

Vilka har varit arbetsgivarsidans viktigaste ingångsvärden?
Arbetsgivarna har haft förståelse för kravet på att utöka åldersspannet för de kollektivavtalade pensionerna och försäkringarna. Samtidigt har det varit viktigt att hitta en ansvarsfull lösning för de kostnadsökningar som förändringarna medför.

Överenskommelsen innebär att arbetsgivarna får tillfälligt nedsatta premier under tre år. Dessutom har parterna tillsatt en arbetsgrupp som under 1,5 år ska se över helheten i kollektivavtalen om pensioner, försäkring och omställning. Arbetsgivarsidans målsättning är att skapa mer likalydande system mellan arbetare och tjänstemän, i syfte att förbättra, förenkla och effektivisera systemen.

Hur påverkas omställningsavtalen?
En viktig fråga för LO har varit att även 65- och 66-åringar ska omfattas av omställningsreglerna i Huvudavtalet, vilket redan gäller för tjänstemän inom PTK.

Dessutom förändras ett antal kvalifikationsregler i Huvudavtalet för att göra omställningsstödet tillgängligt för fler. Förändringarna innebär bland annat att även personer under 40 år kan få rätt till avgångsersättning.

Hur påverkas avtalsrörelsen?
Förhandlingarna har ingen direkt påverkan på nästa års avtalsrörelse.

Hur mycket betalar arbetsgivarna på totalen in till kollektivavtalad pension varje år?
Arbetsgivarna betalar varje år drygt 90 miljarder kronor i premier till de anställdas kollektivavtalade pensioner.